

ЗАСОБИ САМОРЕГУЛЮВАННЯ У ВІДНОСИНАХ ДЕРЖАВНО-ПРИВАТНОГО ПАРТНЕРСТВА: ПРОБЛЕМИ ВДОСКОНАЛЕННЯ ПРАВОВОГО РЕГУЛЮВАННЯ

Стаття присвячена проблемам саморегулювання у відносинах державно-приватного партнерства (ДПП), зокрема таким засобам, як договір, установчі та внутрішні документи учасників відносин ДПП, акти рекомендаційного характеру.

Ключові слова: державно-приватне партнерство; саморегулювання; угода ДПП; установчі та внутрішні документи; акти рекомендаційного характеру.

Сучасному суспільному життю притаманні різні форми взаємодії держав з інститутами громадянського суспільства, насамперед із бізнесом. Публічно-приватне або державне приватне партнерство (далі – ДПП) – найбільш яскравий приклад такої взаємодії, що набув поширення протягом останніх 15 років після успішного його використання в Англії. ДПП свідчить про докорінні зміни в методах і засобах, що використовує держава для вирішення поточних проблем у суспільстві та задоволення зростаючих потреб громадян, а також про активізацію співробітництва бізнесу й держави в пошуках ефективних шляхів вирішення згаданих проблем на умовах партнерства [1, с. 11].

Урегулювання відносин ДПП на рівні закону в більшості країн розвинених ринкових відносин та перехідної економіки свідчить про їхню суспільну значущість в умовах розвитку інститутів громадянського суспільства. Україна не стала винятком, прийнявши 2010 р. Закон України «Про державно-приватне партнерство» [2] (далі – Закон про ДПП).

Активне використання ДПП як особливої форми співробітництва держави/територіальної громади (в особі уповноважених органів) із підприємництвом зумовлене потужним потенціалом такого партнерства [3; 4, с. 28–33; 5], тісним зв'язком з інститутами громадянського суспільства, для якого ринкові відносини (і відповідно різноманітність і рівність усіх форм власності, свобода договору, конкуренція, саморегулювання) – такі ж невід'ємні складові, як і для ринкової економіки. Формування громадянського суспільства безпосередньо пов'язане з розвитком демократії, ринкової економіки та становленням правової держави [6]. Особливої ваги набуває саморегулювання (виконання функцій регулювання відповідних відносин, у тому числі

ринкових, безпосередньо їх учасниками [7]), що віддзеркалює принципи свободи договору й свободи підприємництва, включно з ініціативністю останнього.

Разом із тим свобода підприємництва, попри численні переваги, має й недоліки: домінування приватних інтересів великих підприємців, які, об'єднуючись, можуть зосереджувати у своїх руках ринкову владу, порушуючи правила добросовісної конкуренції [8, с. 43]. Проміжним варіантом економічної системи (між ринковою та централізовано керованою) є змішана або соціально орієнтована економіка, що поєднує позитивні риси ринку (включаючи приватну ініціативу) з регулюючим впливом на неї держави з метою гарантування економічних свобод та рівності суб'єктів підприємництва, створення основних умов, що забезпечують, з одного боку, можливість розвитку приватної ініціативи, інвестиційну динаміку та конкурентоспроможність, а з другого – соціальну захищеність і функціонування економіки в цілому [8, с. 45–46]. Іншими словами, змішаній економіці притаманна гармонізація публічних і приватних інтересів учасників господарського життя, а одним з економіко-правових механізмів, що збалансовано враховують ці дві категорії інтересів¹ у сфері сучасної соціально орієнтованої економіки, стало ДПП [11] – специфічна інноваційна для країн перехідної економіки форма співробітництва носіїв цих інтересів – держави, територіальних громад, з одного боку, і приватного бізнесу – з другого.

Збалансоване врахування публічних і приватних інтересів у відносинах ДПП досягається завдяки державному регулюванню економіки, призначенням якого є забезпечення публічних інтересів, а також *саморегулюванню* цих відносин (з урахуванням специфіки проектів ДПП, суб'єктного складу, можливостей партнерів і відповідно їх обов'язків щодо реалізації проектів ДПП), що забезпечується низкою засобів, а саме: 1) договорами, які укладаються в рамках ДПП; 2) установчими та внутрішніми документами партнерів (що особливо актуально за інституційної/корпоративної форми ДПП, відповідно до якої реалізація проектів ДПП зазвичай покладається на спільне підприємство за участю партнерів або спеціально створене для цього підприємство [12, с. 152–192]); 3) актами рекомендаційного характеру (є загальноприйнятими в ЄС та інших країнах ринкової економіки [13; 14; 15]).

Незалежно від форми (суто договірна чи корпоративна) та моделей (концесійна, державних закупівель та ін.) ДПП передбачає укладення *договору* між його партнерами як основними учасниками такої співпраці (тим паче що шляхом укладення відповідного договору здійснюється управління державним [16, с. 13] та комунальним майном, яке зазвичай є об'єктом такого партнерства). Договірна форма зв'язку між державним та приватним партнерами також пов'язує ДПП з громадянським суспільством, оскільки договір є не лише актом правореалізації, а й універсальним засобом саморегуляції суспільних відносин, у чому й полягає феномен його соціальної сутності [17, с. 31].

Властивий і цивільному, і комерційному праву принцип свободи договору включає не лише право суб'єктів на власний розсуд укладати договір та визначати зміст останнього шляхом узгодження його положень, але й їх обов'язок при укладенні

¹ На необхідність комплексного врахування публічних та приватних інтересів у сфері підприємництва, забезпечення їх балансу як важливої умови успішного функціонування економічної системи звертають увагу представники підприємницького / господарського права [9; 10, с. 28–50].

договору враховувати суспільні та державні інтереси, закріплені в нормах публічного права, добросовісно виконувати договір [18, с. 233–234].

Відносини ДПП не стали винятком, оскільки їх виникнення пов'язується з укладенням угоди ДПП.

Разом із тим, передбачивши відкритий перелік договорів, які можуть укладатися в рамках ДПП [2, статті 5, 6] (договір концесії, договір про спільну діяльність, державні контракти/договори про державні закупівлі [19; 20; 21; 22] та ін.), законодавець проігнорував положення про ґрунтовні вимоги до угоди ДПП щодо змісту та форми, обмежившись загальними фразами про укладення таких договорів відповідно до вимог, установлених законами України (загальним – про ДПП та спеціальними – про концесії, оренду, державні закупівлі та ін.).

Прогалини Закону про ДПП щодо угоди ДПП певним чином компенсуються підзаконними актами, які регулюють деякі види відносин ДПП (щодо конкурсних засад визначення приватного партнера [23, п. 7], подання інформації про виконання угод ДПП та ін.). Проте визначення істотних умов угоди ДПП на підзаконному рівні суперечить Закону про ДПП [2], в абз. 6 ч. 1 ст. 5 якого передбачено, що істотні умови договорів, які укладаються в рамках здійснення ДПП, мають відповідати вимогам, установленим законами України.

Порядок проведення конкурсу з визначення приватного партнера для здійснення державно-приватного партнерства щодо об'єктів державної, комунальної власності та об'єктів, які належать Автономній Республіці Крим [23, п. 7], визначає механізм підготовки та проведення зазначеного конкурсу, що має відбуватися на засадах прозорості, об'єктивності й недискримінаційності визначення переможця конкурсу та укладення відповідних договорів у рамках здійснення ДПП, передбачених ч. 1 ст. 5 Закону про ДПП [2], якщо законами, які регулюють відносини, що виникають у процесі укладення зазначених договорів, не встановлено інший порядок проведення конкурсу (зокрема, це стосується таких моделей ДПП, як концесійна, державних закупівель). Так, згідно з п. 7 зазначеного Порядку істотними умовами угоди ДПП є: найменування ДПП та його об'єкта; зобов'язання сторін, у тому числі обсяг і форма фінансової участі державного та приватного партнерів у здійсненні ДПП; перелік, обсяги й строки виконання передбачених договором робіт; вимоги до якості товарів, робіт, послуг, що виконуються згідно з договором; розподіл ризиків, виявлених за результатами проведення аналізу ефективності здійснення ДПП між партнерами та форми управління такими ризиками; порядок та умови отримання переможцем конкурсу права на користування земельною ділянкою для здійснення ДПП (у разі необхідності); умови, розмір і порядок внесення платежів, якщо такі передбачено умовами здійснення зазначеного партнерства; порядок та умови розподілу між сторонами договору про ДПП доходу та/або продукції, якщо такий розподіл передбачено умовами здійснення ДПП; вимоги щодо повернення після припинення дії договору про партнерство об'єкта ДПП та земельних ділянок, що надані для потреб, пов'язаних із здійсненням ДПП; зобов'язання щодо відшкодування витрат на проведення аналізу ефективності здійснення ДПП та/або екологічної експертизи; умови внесення змін до договору про ДПП; відповідальність сторін за його невиконання; порядок розгляду спорів; строк дії договору про ДПП; дата, місце підписання та порядок набрання ним чинності.

Отже, істотні умови договору ДПП відповідно до згаданого Порядку є досить численними, якщо їх порівнювати із загальними вимогами до мінімальної кількості таких умов господарського договору (предмет, ціна, строк дії, умови, визнані істотними за законом чи необхідні для договорів такого виду, а також умови, щодо яких на вимогу однієї із сторін повинна бути досягнута згода (ч. 2 ст. 180 ГК України) [24]) і цивільного договору (умови про предмет, умови, визначені законом як істотні або необхідні, а також ті, щодо яких за заявою хоча б однієї із сторін має бути досягнуто згоди, – абз. 2 ч. 1 ст. 638 ЦК України [25]). Це свідчить, з одного боку, про специфіку угоди ДПП, а з другого – про неналежний рівень акта, що встановлює вимоги до такої угоди/її істотних умов – замість Закону про ДПП використано постанову Уряду. Необхідність урегулювання договірних відносин ДПП у спеціальному законі про таке партнерство підтверджується й зарубіжним досвідом, зокрема Словенії [26, статті 120–127], Латвії [27, статті 60–62], Хорватії [28, статті 62–63], а також Російської Федерації (в основному на регіональному рівні (наприклад [29, ст. 7]), оскільки на федеральному подано лише відповідні законопроекти [30; 31; 32]).

Таким чином, зарубіжний досвід підтверджує необхідність визначення головних засад установлення договірних відносин ДПП на рівні спеціального закону, в якому мають бути окреслені основні вимоги до угоди ДПП як специфічного договору, що може мати водночас і 1) характеристики інших поіменованих договорів (договору про спільну діяльність, концесійного, про будівництво об'єкта суспільного значення, управління об'єктом ДПП тощо), і 2) особливі, притаманні відносинам ДПП ознаки, що зумовлюють спеціальне регулювання таких договірних відносин.

Вітчизняний Закон про ДПП доцільно доповнити як загальними вимогами до змісту угоди ДПП (зокрема, найменування ДПП, форма та модель партнерства), так і спеціальними, що віддзеркалюють певний вид такого договору і відповідно модель ДПП (корпоративну, концесійну, державних закупівель, щодо будівництва об'єктів/їх комплексів тощо). При цьому має бути врахований і зарубіжний досвід, і вітчизняний (щодо вимог до угоди ДПП, закріпленого поки що на підзаконному рівні). Так, до загальних слід віднести вимоги, що є необхідними для будь-якої угоди ДПП, оскільки вони відображають специфіку відносин ДПП: найменування ДПП, його вид, форма та модель; сторони, мета й предмет угоди; договірні строки – загальний та проміжні; вимоги до робіт (кількісні та якісні); розподіл між сторонами ризиків, виявлених за результатами проведення аналізу ефективності здійснення ДПП; зобов'язання сторін за угодою, у тому числі щодо розподілу фінансових та майнових обов'язків сторін, страхування ризиків; опис об'єкта угоди ДПП (кількісні, якісні, технічні та інші його характеристики); вимоги щодо цільового використання та порядку передачі об'єкта угоди ДПП; права сторін щодо майна/об'єктів, створених у процесі здійснення ДПП; правові механізми забезпечення належного виконання сторонами зобов'язань за угодою; порядок здійснення контролю за виконанням договірних зобов'язань; відповідальність за невиконання/неналежне виконання сторонами зобов'язань за угодою; порядок припинення угоди, включно з достроковим (у тому числі на вимогу однієї зі сторін з визначенням переліку підстав); наслідки для сторін у разі дострокового припинення угоди; форс-мажорні обставини; правові механізми захисту прав на об'єкти інтелектуальної власності; порядок вирішення

спорів між сторонами; інші умови, пов'язані з підготовкою, укладенням, виконанням та припиненням угоди.

У законах, що встановлюють вимоги до окремих видів договорів, якими можуть опосередковуватися відносини ДПП [19; 20; 21; 22], доцільно закріпити положення щодо умов використання таких договорів у відносинах ДПП, особливості їх змісту, порядку визначення виконавця-партнера тощо.

Характеристики угоди ДПП свідчать про їх специфіку й відбивають основні тенденції в сучасній сфері господарювання: «договірні відносини все частіше набувають комплексного та довготривалого характеру» [33, с. 124]. Положення щодо *комплексності угоди* ДПП закріплене у схваленому навесні 2013 р. проекті Закону Російської Федерації «Про державно-приватне партнерство» [31], відповідно до п. 6 ст. 3 якого угода ДПП є договором, що містить елементи різних видів договорів, передбачених федеральним законодавством. Угода ДПП передає специфіку конкретного партнерства й відповідно елементи низки не лише поіменованих, а й інших договорів, урегулюванню відносин щодо яких законодавець не приділив уваги через їх нетиповість для сфери господарювання чи новизну. Тому в ході розробки угоди ДПП її сторони мають урахувати 1) її ознаки (довгостроковість, договір із публічним інтересом, що має організаційно-майновий характер, та ін. [34, с. 102–104]); 2) вимоги законодавства щодо договорів, елементи яких входять до угоди ДПП; 3) специфіку конкретних відносин ДПП (суб'єктного та об'єктного складу, характеру проекту ДПП, стану ринку тощо).

Саморегульовану роль виконують установчі та внутрішні документи учасників відносин ДПП. Насамперед це стосується інституційного (корпоративного чи пайового) партнерства, проігнорованого вітчизняним законодавством, але доволі поширеного в країнах ринкових відносин (у т. ч. ЄС [13; 35]) та досить ґрунтовно врегульованого на рівні закону в таких країнах, як Словенія [26, статті 96–134], Латвія [27, статті 84–118], Хорватія [28, статті 20, 21]. Хоча Закон України про ДПП не містить положень про таку форму партнерства, проте можливість використання у відносинах партнерства договору про спільну діяльність та відкритий перелік договорів ДПП [2, ст. 5] свідчать і про можливість опосередкування відносин між сторонами такого партнерства за допомогою засновницького договору або угоди акціонерів [12, с. 147], а відтак і використання господарської організації за участю партнерів для реалізації проектів ДПП.

За інституційного партнерства саморегулювання відносин ДПП здійснюватиметься не лише з допомогою договорів (включно з вищезгаданими), але й статуту, внутрішніх документів спільного (за участю партнерів) підприємства/компанії. Це дозволить партнерам повніше врахувати специфіку конкретного партнерства, а також забезпечувати спільне управління проектами ДПП, контролювати процес їх реалізації, оперативно реагуючи на проблеми, що неодмінно виникатимуть (з огляду на довгостроковість відносин, зміни в господарському житті і становищі партнерів) і потребуватимуть адекватного вирішення.

Досить поширеним у країнах розвинених ринкових відносин способом саморегулювання є рекомендаційні акти у сфері ДПП [13; 14; 15], значущість яких визнається і в країнах перехідної економіки (що можна побачити на прикладі відповідного

закону такого суб'єкта Російської Федерації, як Санкт-Петербург [29, ст. 10]). І це закономірно, адже такі акти мають подвійну спрямованість: орієнтують потенційних учасників відносин ДПП на ефективну для суспільства поведінку й водночас дозволяють обрати той її варіант, що відповідає інтересам та можливостям відповідної особи.

Варто згадати і про роль саморегулювних організацій, що об'єднують підприємців на ринках, задіяних у ДПП, а також організацій споживачів продукції, яка виробляється в процесі реалізації проектів ДПП. І перші, і другі, захищаючи інтереси своїх учасників від недобросовісної поведінки партнерів, є тими інститутами громадянського суспільства, що мають впливати на відносини ДПП з точки зору забезпечення балансу приватних і публічних інтересів у відносинах такого партнерства.

Посилення ролі саморегулювання в умовах змішаної (або соціально спрямованої ринкової) економіки, закономірна взаємодія ДПП з інститутами громадянського суспільства зумовлюють необхідність уведення положення про вищезгадані засоби саморегулювання до Закону про ДПП, який безумовно потребує вдосконалення з метою забезпечення ефективності нормативно-правового регулювання відносин ДПП, що вже визнано й на рівні Уряду України [36].

Урахування зазначених аспектів відносин ДПП має відбуватися, насамперед, на стадії їх нормативно-правового регулювання, у процесі якого можна закріпити значну кількість правових механізмів, що забезпечують і збалансоване врахування публічних і приватних інтересів учасників відносин ДПП, і подвійність завдання регулювання таких відносин (стимулювання позитивних рис ДПП і мінімізація негативних), і принцип співвідношення нормативного регулювання із саморегулюванням.

Утім правове забезпечення відносин ДПП передбачає не лише їх нормативне регулювання, а й правову діяльність (у нашому випадку – правотворчість учасників відносин ДПП, використання та застосування ними відповідних правових засобів, спрямованих на реалізацію їхніх суб'єктивних прав та обов'язків).

Отже, йдеться про правове забезпечення відносин ДПП, що має комплексний характер і являє собою поєднання нормативного регулювання з реальною юридичною діяльністю вповноважених суб'єктів, спрямованою на те, щоб суспільні відносини (у цьому разі щодо ДПП) склалися відповідно до юридичних норм, а норми, своєю чергою, відображали б реальні відносини [37] і потреби суспільства в ефективному ДПП.

ЛІТЕРАТУРА

1. Кнаус, В. В. Управление развитием государственно-частного партнерства [Электронный ресурс] : автореф. дис. ... канд. экон. наук / В. В. Кнаус. – М., 2008. – Режим доступа: <http://www.rags.ru/files/dissertation/437.doc>.
2. Про державно-приватне партнерство [Текст] : Закон України від 01.07.2010 № 2404-VI // Голос України. – 2010. – 30 лип.
3. Public-private-partnerships: risks to the public and private sector [Електронний ресурс]. – Режим доступу: ppp.worldbank.org/public-private-partnership/.../ppp-objectives.

4. Государственно-частное партнерство. Теория и практика [Текст] / В. Г. Варнавский, А. В. Клименко, В. А. Королев и др. – М. : Изд. дом Гос. ун-та – Высш. шк. экономики, 2010. – 287 с.
5. What are the Advantages of a Public Private Partnership? [Электронный ресурс]. – Режим доступа: <http://www.rpa.ie/en/rpa/ppp/Pages/AdvantagesofPPPs.aspx>.
6. Агафонова, Ю. С. Размышления над статьей Н. В. Мотрошиловой «О современном понятии гражданского общества» [Электронный ресурс] / Ю. С. Агафонова. – Режим доступа: <http://novainfo.ru/archive/10/razmyshleniya-nad-statey-nvmotroshilovoy-o-sovremennom-ponyatii-grazhdanskogo-obshchestva>.
7. Глаз, Е. Саморегулирование и институт саморегулируемых организаций в Украине [Электронный ресурс] / Екатерина Глаз. – Режим доступа: <http://ukrstrategy.com/ru/analitika/item/55-samoregulirovanie.html>.
8. Штобер, Р. Хозяйственно-административное право. Основы и проблемы. Мировая экономика и внутренний рынок [Текст] : пер. с нем. / Рольф Штобер. – М. : Волтерс Клувер, 2008. – 400 с.
9. Курбатов, А. Я. Сочетание частных и публичных интересов при правовом регулировании предпринимательской деятельности [Текст] / А. Я. Кубатов. – М. : Центр ЮрИнфоР, 2001. – 212 с.
10. Вінник, О. М. Публічні та приватні інтереси в господарських товариствах: проблеми правового забезпечення [Текст] / О. М. Вінник. – К. : Атіка, 2003. – 252 с.
11. Щупленков О. В. Проблемы взаимодействия гражданского общества и государства в современной России [Текст] / О. В. Щупленков, Н. О. Щупленков // NB: Вопросы права и политики. – 2013. – №4. – Режим доступа: DOI: 10.7256/2305-9699.2013.4.585. URL: http://e-notabene.ru/lr/article_585.html.
12. Вінник, О. М. Корпоративна форма державно-приватного партнерства: проблеми правового забезпечення на тлі зарубіжного досвіду [Текст] : монографія / О. М. Вінник. – Суми : МакДен, 2012. – 204 с.
13. The european commission's guide to successful public-private partnerships [Электронный ресурс]. – Режим доступа: <http://www.epsu.org/IMG/pdf/EC-PPPs-crit-final.pdf>.
14. Public-Private Partnership Handbook [Электронный ресурс]. – Режим доступа: <http://www2.adb.org/Documents/Handbooks/Public-private-Partnership/Chapter10.pdf>.
15. Draft of a PPP contract [Электронный ресурс]. – Режим доступа: www.ajpp.hr/media/30975/ppp%20contract.pdf.
16. Пількевич, В. Л. Організаційно-правове забезпечення управління державним майном в Україні [Текст] : автореф. дис. ... канд. юрид. наук : спец. 12.00.07 / В. Л. Пількевич. – К., 2006. – 20 с.
17. Беляневич, О. А. Теоретичні проблеми господарського договірного права [Текст] : автореф. дис. ... д-ра юрид. наук : спец. 12.00.04 / О. А. Беляневич. – К., 2006. – 39 с.
18. Мережко, А. А. Транснациональное торговое право (lex mercatoria) [Текст] / А. А. Мережко. – Киев : Таксон, 2002. – 464 с.
19. Про концесії [Текст] : Закон України від 16.07.1999 №997-XIV // Голос України. – 1999. – 7 верес.
20. Про концесії на будівництво та експлуатацію автомобільних доріг [Текст] : Закон України від 14.12.1999 №1286-XIV // Відом. Верхов. Ради України. – 2009. – №25. – Ст. 312.
21. Про оренду державного та комунального майн [Текст] : Закон України від 10.04.1992 №2269-XII // Відом. Верхов. Ради України. – 1995. – №15. – Ст. 99.

22. Про здійснення державних закупівель [Текст] : Закон України від 01.06.2010 № 2289-VI // Відом. Верхов. Ради України. – 2010. – № 33. – Ст. 471.
23. Порядок проведення конкурсу з визначення приватного партнера для здійснення державно-приватного партнерства щодо об'єктів державної, комунальної власності та об'єктів, які належать Автономній Республіці Крим [Текст] : затв. постановою Каб. Міністрів України від 11.04.2011 № 384 // Офіц. вісн. України. – 2011. – № 28. – Ст. 1168.
24. Господарський кодекс України [Текст] : прийн. Верхов. Радою України 16.01.2003 // Голос України. – 2003. – 14 берез.
25. Цивільний кодекс України [Текст] : прийнятий Верхов. Радою України 16.01.2003 № 435-IV // Відом. Верхов. Ради України. – 2003. – № 40. – Ст. 356.
26. Про публічно-приватне партнерство [Електронний ресурс] : Закон Респ. Словенія від 23.11.2006 (Public-private partnership act (zjzp). – Режим доступу: www.mf.gov.si/slov/javnar/53646-zjzp_en.pdf.
27. Про публічно-приватне партнерство [Електронний ресурс] : Закон Латвії від 09.07.2009 / Public-Private Partnerships Law, 9 July 2009. – Режим доступу: http://www.ppp.lv/fetch_6625.html.
28. Про публічно-приватне партнерство [Електронний ресурс] : Закон Хорватії від 24.10.2008. – Режим доступу: <http://www.antikoruacija.hr/Default.aspx?sec=161>.
29. Об участии Санкт-Петербурга в государственно-частных партнерствах [Электронный ресурс] : Закон Санкт-Петербурга (с изменениями на 6 дек. 2010 г.) – Режим доступа: <http://gov.spb.ru/law?d&nd=8442332&prevDoc=891808830>.
30. О государственно-частном партнерстве [Электронный ресурс] : проект Федер. закона. – Режим доступа: http://www.economy.gov.ru/minec/press/news/doc20130307_06?presentationtemplate=docHTMLTemplate1&presentationtemplateid=2dd7bc8044687de796f0f7af753c8a7e&WCM_Page.ResetAll=TRUE&CACHE=NONE&CONTENTCACHE=NONE&CONNECTIONCACHE=NONE.
31. Разработан законопроект, устанавливающий порядок реализации конкретных проектов в различных социально-экономических сферах путем объединения государственных и частных ресурсов и компетенций [Электронный ресурс]. – Режим доступа: <http://www.consultant.ru/law/hotdocs/19294.html>.
32. Проект Федерального закона «О государственно-частном партнерстве» (разработчик проекта акта: Минэкономразвития России) [Электронный ресурс]. – Режим доступа: http://www.economy.gov.ru/minec/about/structure/depreulatinginfluence/doc20120622_015.
33. Луць, В. Договірне право України: сучасний стан і тенденції розвитку [Текст] / В. Луць // Щорічник укр. права. – 2010. – № 2. – С. 118–125.
34. Вінник, О. М. Договірні відносини державно-приватного партнерства: проблеми правового регулювання [Текст] / О. М. Вінник // Вісн. Вищ. ради юстиції. – 2013. – № 2 (14). – С. 90–107. – Режим доступу: http://www.vru.gov.ua/content/article/visnik14_09.pdf.
35. Green paper on public-private partnerships and community law on public contracts and concessions 30/04/2004 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=CELEX:52004DC0327:EN:NOT>.
36. Концепція розвитку державно-приватного партнерства в Україні на 2013–2018 роки [Електронний ресурс]. – Режим доступу: www.me.gov.ua/file/link/203981/file/konceptsiya.doc.doc.
37. Дралов, В. В. Правовое обеспечение федеральных органов государственной власти: понятие и сущностная характеристика [Электронный ресурс] / В. В. Дралов. – Режим доступа: <http://chinovnik.uapa.ru/modern/article.php?id=470>.

О. М. Винник

**СРЕДСТВА САМОРЕГУЛИРОВАНИЯ В ОТНОШЕНИЯХ
ГОСУДАРСТВЕННО-ЧАСТНОГО ПАРТНЕРСТВА:
ПРОБЛЕМЫ СОВЕРШЕНСТВОВАНИЯ ПРАВОВОГО РЕГУЛИРОВАНИЯ**

Статья посвящена проблемам саморегулирования в отношениях государственно-частного партнерства (ГЧП), а именно таким средствам, как договор, учредительные и внутренние документы участников отношений ГЧП, акты рекомендательного характера.

Ключевые слова: *государственно-частное партнерство (ГЧП); саморегулирование; соглашение ГЧП; учредительные и внутренние документы; рекомендательные акты рекомендательного характера.*

O. Vinnyk

**MEANS OF SELF-REGULATION IN PPP RELATIONS:
THE PROBLEM OF IMPROVING REGULATION**

Means of self-regulation in the relationship of public-private partnerships: the problem of improving regulation. This article is devoted to the problems of self-regulation in the relationship of public-private partnership / PPP, including tools such as a contract, statutory and internal documents of the participants relations PPP, acts advisory nature.

Regulation of PPP Relations is done at different levels and by different means.

The purpose of this regulation is to ensure a balance of legitimate interests of the major participants in the PPP relationship: business entities and their creditors and partners, customers, economic competition, organizations of professional participants of commodity markets, which are involved in PPP.

Regulating the PPP relationship is carried on two main levels: at the level of these relations participants (self-regulation) and external regulation on such entities (public, in particular).

From the perspective of civil society is particularly important self-regulation.

The oldest means of self-regulation is agreements, providing of, modification and termination of the relevant relations and constituent and internal documents of the participants in these relations.

In this regard, special attention is paid to the PPP agreement, the founding documents of the joint venture partners in the form of institutional PPPs, acts of a recommendatory/advisory nature and other means of self-PPP relations.

Given the lack of basic provisions for the use of instruments of self-regulation in Ukraine PPP legislation is offered ways to improve it in order to increase the efficiency and effectiveness of this law.

Key words: *public-private partnerships; self-regulation; PPP contracts; statutory and internal documents; acts of recommendatory/advisory nature.*